

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU

Odborárska 12, 915 01 Nové Mesto nad Váhom

Č.p. : ORHZ – 139-1/2010

Nové Mesto nad Váhom 9.3.2010

Prílohy: 1/1

Všetkým mestám a obciam
v okresoch Nové Mesto nad Váhom a Myjava

Vec : Ochrana lesov pred požiarmi - usmernenie

V súlade s § 21 písm. h) a j) zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov Vám zasiela Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Novom Meste nad Váhom (ďalej OR HaZZ NMNV) v súvislosti s problematikou ochrany lesov pred požiarmi usmernenie a súčasne si Vás dovoľuje požiadať o pomoc pri zabezpečovaní plnenia opatrení na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi.

Lesné požiare spôsobujú každoročne nielen veľké materiálne ale aj nezanedbateľné ekologické škody, pričom obnova požiarom zničených lesných porastov predstavuje dlhodobý proces. Z dlhodobej analýzy požiarovosti v lesnom hospodárstve vyplýva, že najviac lesných požiarov vzniká v jarných a letných mesiacoch. Ohrozenosť lesných porastov v tomto období ovplyvňujú klimatické faktory – sucho, vietor, stav vegetácie /množstvo vyschnutej organickej hmoty/ a najmä činnosť človeka. V roku 2009 vzniklo v odvetví lesného hospodárstva 399 požiarov, pričom priamo v lesných porastoch vzniklo 347 požiarov. Celková výška priamych škôd v odvetví lesného hospodárstva bola vyčíslená na hodnotu 894.675 € (26 952 979 Sk). Pri týchto požiaroch nedošlo k usmrteniu žiadnych osôb a jedna osoba sa zranila.

Oproti roku 2008 sme zaznamenali nárast počtu požiarov o 165 prípadov. Hlavným dôvodom nárastu počtu požiarov je celkový nárast počtu požiarov v prírodnom prostredí, pričom vzrástol počet požiarov trávnatých porastov o 995 prípadov. Na území okresu Nové Mesto nad Váhom evidujeme za rok 2009 v odvetví lesného hospodárstva 3 požiare s výškou priamej škody 370 € (11.146 Sk) a v okrese Myjava sme nezaznamenali v roku 2009 požiar lesného porastu.

Najčastejšou príčinou lesných požiarov je nedbalosť a neopatrnosť dospelých (predovšetkým vypaľovanie suchých trávnatých porastov a fajčenie) a podceňovanie požiarneho nebezpečenstva pri používaní otvoreného ohňa vo voľnej prírode (zakladanie ohňov v prírode, spaľovanie odpadu).

Zákon č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov stanovuje v § 6b povinnosti pre vlastníkov lesov, správcov alebo obhospodarovateľov lesa na účely predchádzania vzniku požiaru lesa:

- Budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnisk,
- spracúvať mapové podklady, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,
- zabezpečovať v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov v lesoch hliadkovaciu činnosť,
- spracúvať osobitné protipožiarné opatrenia pre plochy postihnuté živelnou pohromou.

Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa na účinné zdolávanie požiaru lesa je povinný:

- zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarného náradia,
- zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a yvškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne najmenej 5 kg.,
- udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,
- vytvárať rozčleňovacie pásy a priesečky v lese.

Vyhláška MV SR č.121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov konkrétne stanovuje pre dotknuté osoby v § 10 podrobnosti o opatreniach v súvislosti s ochranou lesa pred požiarimi, najmä v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov (obdobie dlhotrvajúceho suchého a teplého počasia):

Vlastník, správca alebo obhospodarovateľ lesných pozemkov v súvislosti s ochranou lesa pred požiarimi vykonáva najmä tieto opatrenia:

Mapové podklady sa skladajú z

- textovej časti, ktorá obsahuje - údaje o vlastníkovi lesa, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa a kontaktné údaje osoby zodpovednej za ochranu lesa pred požiarimi, popis vodných zdrojov vhodných na hasenie požiaru, zoznam dielcov, v ktorých je zastúpenie ihličnatých drevín vyššie ako 50 %,
- z grafickej časti, ktorej základom je porastová mapa, do ktorej sa vyznačujú – polohy vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov, protipožiarné rozčleňovacie pásy, ktorých šírka je najmenej : 15 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom, 10 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom, 5 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom.

Protipožiarné rozčleňovacie priesečky, ktorých šírka je najmenej :

- 10 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
- 8 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
- 4 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom.

- hliadkovaciu činnosť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sa vykonáva najmä v dňoch pracovného pokoja a v mimopracovnom čase, a to formou pochôdzok, kamerovým systémom, leteckým protipožiarnym monitoringom, alebo iným vhodným spôsobom. Pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť formou pochôdzok sa vypracováva časový harmonogram s určením trasy pochôdzok alebo sa určujú vyhliadkové terénne miesta. Osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť musia byť vybavené telekomunikačným zariadením využiteľným na oznámenie vzniku požiaru. O vykonanej hliadkovacej činnosti sa vedie písomná dokumentácia, ktorá obsahuje najmä mená a podpisy osôb, ktoré vykonali hliadkovaciu činnosť, dátum a čas začatia a ukončenia hliadkovacej činnosti a zistené skutočnosti, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na vznik požiaru lesa, jeho šírenie a likvidáciu.

Protipožiarné náradie sa zabezpečuje podľa plošnej výmery lesa, umiestňuje sa na dostupnom mieste v týchto počtoch a druhoch

- plocha lesa **od 10 do 100 ha** - najmenej 15 kusov náradia aspoň troch druhov – (lopaty, motyky, hrable, krompáče a sekery),
- plocha lesa **nad 100 ha do 1000 ha** najmenej 40 kusov náradia aspoň štyroch druhov (lopaty, motyky, hrable, krompáče, sekery) a jedna motorová píla.
- plocha lesa **nad 1000 ha** najmenej 60 kusov náradia aspoň štyroch druhov (lopaty, motyky, hrable, krompáče a široké lopaty), tri motorové píly a 3 vhodné ručné striekačky.

Osobitné protipožiarne opatrenia sa spracúvajú pre plochy lesa s výskytom plošného poškodenia lesného porastu živelnou pohromou, ktorých obsahom je najmä:

1. odstraňovanie dreva poškodeného škodlivým abiotickým činiteľom, okrem stojacich živých stromov do vzdialenosti 30 m od stavieb a vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov,
2. vytváranie protipožiarnych rozčleňovacích pásov a protipožiarnych rozčleňovacích priesekov na rozdelenie plochy postihnutej živelnou pohromou na plocha s rozlohou najmenej 10 ha,
3. vyčlenenie plôch na sústreďovanie zvyškov po ťažbe určených na ďalšie spracovanie s celoobvodovým ochranným pásom so šírkou najmenej 10 m, z ktorého je odstránený horľavý materiál.

Na dôsledné zabezpečenie ochrany lesov pred požiarimi je potrebné aby obce realizovali najmä tieto opatrenie:

- vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarimi obce podľa § 15 ods.1 písm.d) zákona č.314/2001 v znení neskorších predpisov v súlade s § 36 až 37 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- preveriť aktuálnosť dokumentácie ochrany pred požiarimi obce v súlade so skutkovým stavom, ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiarov v obci,
- prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarimi v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi,
- vykonať preventívne protipožiarne kontroly podľa § 23 zákona u vlastníkov lesných pozemkov, v ktorých nie je vykonávaný štátny požiarly dozor,
- preveriť akcieschopnosť obecného hasičského zboru, ako aj hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti v súlade s § 6 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.611/2006 Z.z. o hasičských jednotkách,

Opatrenia odporúčajúce :

- zabezpečiť stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach v prípade potreby a podľa zváženia v najkritickejších obdobiach možnosti vzniku požiarov,
- zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarimi, spolupracovať pri plnení tejto úlohy s orgánmi miestnej štátnej správy, Dobrovoľnou požiarou ochranou SR i ďalšími záujmovými združeniami zameranými na ochranu prírody.

OR HaZZ v Novom Meste nad Váhom Vám súčasne zasiela v prílohe rozhlasovú reláciu zameranú na ochranu lesov pred požiarimi so zdôraznením zákazu vypaľovania suchých porastov (trávy, kríkov a pod.). Žiadame Vás o jej **odvysielanie v rozhlasoch a o informovanie verejnosti o uvedených opatreniach na úradných tabuliach.**

Vybavuje : mjr. Ing. Juraj Novotný
tel.: 032 / 771 2223

Riaditeľ
Okresného riaditeľstva HaZZ
v Novom Meste nad Váhom

pplk. Ing. Karol Prno v.r.

VÁŽENÍ OBČANIA !

Jar a s ňou prichádzajúce otepľovanie je obdobím, kedy sa zvyšuje nebezpečenstvo vzniku požiarov a narastá počet požiarov najmä v prírodnom prostredí. V roku 2009 bolo v prírodnom prostredí zaznamenaných 8 646 požiarov, pričom v lesných porastoch vzniklo 347 požiarov.

Celkovú bilanciu požiarovosti ovplyvnili najviac požiare trávnatých porastov, ktorých bolo 2825 prípadov. Občania v mnohých prípadoch porušujú zákon o ochrane pred požiarimi a svojim nezodpovedným a ľahkovážnym konaním, ohrozujú okrem seba aj svoje okolie a prírodu. Vypaľovanie trávy je každoročne sa opakujúcim javom a preto sa na všetkých občanov obracia Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Novom Meste nad Váhom s výzvou rešpektovania zákona o ochrane pred požiarimi a žiada občanov:

- **nevypaľujte trávu ani iné suché porasty !**
- nezakladajte oheň v prírode na miestach, kde sú horľavé látky a odkiaľ sa môže oheň rozšíriť!
- nefajčíte v lesoch !

Za vypaľovanie porastov je možné uložiť pokutu do výšky 331 € (10.000 Sk), čo je v dnešnej dobe pomerne vysoká finančná hodnota.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Novom Meste nad Váhom upozorňuje občanov, že v prípade spaľovania horľavých látok je povinnosťou občanov ohlasovať každé spaľovanie na príslušnú hasičskú stanicu podľa miesta spaľovania:

Okres Nové Mesto nad Váhom 032/771 2223

Okres Myjava 034/621 2222

prípadne linka 150